

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

MOU-R1A1P-052

EGZAMIN MATURALNY Z JEZYKA UKRAIŃSKIEGO

Arkusz II

ARKUSZ II

POZIOM ROZSZERZONY

MAJ
ROK 2005

Czas pracy 130 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora.
4. Błędne zapisy przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Możesz korzystać ze słowników językowych.
7. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊙ i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
40 punktów

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

tylko
OKE Kraków,
OKE Wrocław

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

Arkusz zawiera dwa tematy sprawdzające tworzenie tekstu własnego w związku tekstem literackim. Wybierz jeden z nich i napisz wypracowanie. Wybrany temat podkreśl.

Тема 1: Описуючи бачення майбутнього на основі віщувань Захара Беркута з однойменної повісті Івана Франка та пророкування з вірша Ісаїя. Глава 35 Тараса Шевченка, порівняй ці візії майбутнього України.

Іван Франко

Захар Беркут
(фрагмент)

– А тепер, діти, встаньте і підведіть мене крихіточку! Я хотів би ще перед відходом сказати дещо до громади, якій я старався щиро служити весь свій вік. Батьки і браття! Нинішня наша перемога – велике діло для нас. Чим ми перемогли? Чи нашим озброєнням тільки? Ні. Чи нашою хитрістю тільки? Ні. Ми перемогли нашим громадським ладом, нашою згодою і дружністю. Уважайте добре на се! Доки будете жити в громадському порядку, дружно держатися купи, незломно стояти всі за одного, а один за всіх, доти ніяка ворожа сила не перемогне вас. Але я знаю, браття, і чує се моя душа, що се не був останній удар на нашу громадську твердиню, що за ним підуть інші і вкінці розіб'ють нашу громаду. Погані часи настануть для нашого народу. Відчужиться брат від брата, відмежується син від батька, і почнуться великі чвари і роздори по Руській землі, і пожруть вони силу народу, а тоді попаде весь народ у неволю чужим і своїм наїзникам, і вони зроблять з нього покірну слугу своїх забагів і робочого вола. Але серед тих злиднів знов нагадає собі народ своє давнє громадянство, і благо йому, коли скоро й живо нагадає його: се ошадить йому ціле море сліз і крові, цілі століття неволі. Але чи швидше, чи пізніше, він нагадає собі життя своїх предків і забажає йти їх слідом. Щаслив, кому судилося жити в ті дні! Се будуть гарні дні, дні весняні, дні відродження народного! Передавайте ж дітям і внукам своїм вісті про давнє життя і давні порядки. Нехай живе поміж ними та пам'ять серед грядущих злиднів, так як жива іскра не гасне в попелі. Прийде пора, іскра розгориться новим огнем! Прощайте!

Важко зітхнув старий Захар, зирнув на сонце, всміхнувся, і по хвилі вже його не стало. (...)

Багато змінилося від того часу. Але надто докладно збулося віщування старого громадянина. Великі злигодні градовою хмарою перейшли понад Руською землею.

Давнє громадянство давно забуте і, здавалось би, похоронене. Та ні! Чи не нашим дням судилось відродити його? Чи не ми се живимо в цій щасливій добі відродження, про яку, вмираючи говорив Захар, а бодай у досвітках тої щасливої доби?

[1882]

* * *

Тарас Шевченко

Ісаія. Глава 35
(П о д р а ж а н і є)

Радуйся, ниво неполитая!
Радуйся, земле, не повитая
Квітчастим злаком! Розпустись,
Рожевим криницею процвіти!
І процвітеш, позеленієш,
Мов Йорданові святіє
Луки зелені, береги!
І честь Кармілова, і слава
Ліванова, а лукава,
Тебе укріє дорогим,
Золототканям, хитро шитим,
Добром та волею підбитим,
Святим омофором своїм.
І люде темнії, незрячі,
Дива господнії побачать.

І спочинуть невольничі
Утомлені руки,
І коліна одпочинуть,
Кайданами куті!
Радуйтеся, вбогодухі,
Не лякайтесь дива, –
Се Бог судить, визволяє
Долготерпеливих
Вас, убогих. І воздає
Злодіям за злая!

Тоді, як, Господи, святая
На землю правда прилетить
Хоч на годиночку спочить,
Незрячі прозрять, а кривіє,
Мов сарна з гаю, помайнують.
Нічим отверзуться уста;
Прорветься слово, як вода,
І дебрь-пустиня неполита,
Зцілющою водою вміта,
Прокинеється; і потечуть
Веселі ріки, а озера
Кругом гаями поростуть,
Веселим птаством оживуть.

Оживуть степи, озера,
І не верстовії,
А вольнії, широкії
Скрізь шляхи святії
Простеляться; і не найдуть
Шляхів тих владики,
А раби тими шляхами
Без гвалту і крику
Позіходяться докупі,
Раді та веселі.
І пустиню опанують
Веселії села.

25 марта 1859
[С.-Петербур.]

Тема 2: Аналізуючи поезії Володимира Сосюри, Миколи Вороного та Дмитра Павличка, розкрий почуття та переживання ліричних героїв за долю України. Зверни увагу на функції слова в аналізованих текстах.

Володимир Сосюра

Любіть Україну

Любіть Україну, як сонце, любіть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить.
Любіть у годину негоди.

Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'їну.

Без неї ніщо ми, як порох і дим,
розвіяний в полі вітрами.
Любіть Україну всім серцем своїм
і всіма своїми ділами.

Для нас вона в світі єдина, одна
в просторів солодкому чарі...
Вона у зірках, і у вербах вона,
і в кожному серця ударі.

Як та купина, що горить – не згора,
живе у стежках, у дібровах,
у зойках гудків, і у хвилях Дніпра,
і в хмарах отих пурпурових.

Юначе! Хай буде для неї твій сміх,
і сльози, і все до загину...
Не можна любити народів других,
коли ти не любиш Вкраїну!..

Дівчино! Як небо її голубе
люби її в кожную хвилину.
Коханий любить не захоче тебе,
коли ти не любиш Вкраїну!..

Любіть у труді, у коханні, в бою,
як пісню, що лине зорею...
Всім серцем любіть Україну свою –
і вічні ми будемо з нею.

Микола Вороний

За Україну

За Україну!
З огнем завзяття
Рушаймо, браття,
Всі вперед!
Слушний час
Кличе нас –
Ну ж бо враз
Сповнять святий наказ!
За Україну,
За її долю,
За честь і волю,
За народ!
Ганебні пута
Ми вже порвали
І зруйнували
Царський трон.
З-під ярем
І з тюрем,
Де був гніт,
Ми йдем на вільний світ!
За Україну,
За її долю,
За честь і волю,
За народ!

О, Україно!
О, рідна Ненько!
Тобі вірненько
Присягнем.
Серця кров
І любов –
Все тобі
Віддати в боротьбі.
За Україну,
За її долю,
За честь і волю,
За народ!
Вперед же, браття!
Наш прапор має,
І сонце сяє
Нам в очах!
Дружний тиск,
Зброї блиск,
В серці гнів
І з ним свобідний спів:
За Україну,
За її долю,
За честь і волю,
За народ!

1917

Дмитро Павличко

* * *

Вставай, Україно, вставай,
Виходь на дорогу свободи,
Де грає широкий Дунай,
Де ждуть європейські народи.
Вставай та кайдани порви,
Дай познак, ясніший від грому,
Що ти не рабиня Москви,
Й рабою не будеш нікому.

Вставай, Україно, вставай,
Єднай Чорне море й Карпати,
І свій переболений край
Не дай ворогам розламати.
Вставай та здіймай знамено
Вселюдської згоди й любові,
Щоб волі святої вино
Спожити без помсти і крові.

[ок. 2000]

BRUDNOPIS